

Selim og Mirza.

Originalt

Skuespil med Musik

i tre Acter

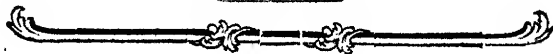
af

P. A. Heiberg.

Musiken af

Herr D. Zink.

B.U.H.

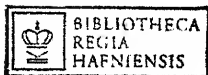
Kjøbenhavn.

Trykt hos Christian Frederik Holm,

1790.

If a man stays till he is damn'd, it is possible he never may get into print at all; the town is capricious; for which reason, print as fast as you write, that if they damn your play, they may not damn your copy too.

Fielding.

Forerindring.

Rousseau siger i et Brev til Voltaire: Un bon livre est une terrible reponse à des injures imprimées; og hvor hellig ville jeg ikke ønske, at dette nærværende lille Forsøg maatte dog i det mindste være saa godt, at det kunde tiene til at igiendrive nogle visse Personer, der frist væk have søvet at fradømme mig al Originalitet. Man har i Flyveblade fortalt Publikum noget, iblandt andet, som Publikum holder for at være meget ligegyldigt, nemlig: at jeg ingen Opera kan skrive, og at jeg intet Originalt kan opfinde. Uden at indlade mig i at bedømme, hvad Grunde mine Herrer Modstandere kunde have til at vove sige afgjørende Domme, fremlægger jeg herved for Publikums — og ikke for enkelte Personers —

Domsfoel, et Forsøg i en for mig nye Green af den dramatiske Digtekunst, et musikalsk Skuespil, hvori saavel Fabelen, som Udførelsen tilhører mig selv alene, og hvori man neppe vil kunde finde, at jeg har gjort mig skyldig i den gruelige Forbrudelse, at have borget, laant eller stiaalet et eller andet godt Indfald fra nogen anden Forfatter *). Maaſkee vil man ſige, at der heller ikke findes noget godt i Stykket, som kunde tilhøre en anden? Nu vel da! ſaa ſkal man dog heller ikke kunde ſige, at jeg har forſuſket nogen anden Mandſ Sujet; og ſaa meget ſnarere vil mit miſlykkede Forsøg glemmes, naar ingen anden end jeg ſelv lider ved mit Arbeides Vanheld. Dog! Komponiſten maatte jo ogsaa lide derved? — det er ſandt; men han udgiver heller ikke dette ſit Arbeide for andet end for et Forsøg, og

ven:

*) Man vil kanſkee ſige at mit Stykke, i Henſeende til Fabelen, ligner Holbergs Jeppe paa Bierget; og at Choret af Børnene i tredje Act er taget af Olger og Clara. Endſtiønt Himlen veed, jeg er uſkyldig, ſaa maae jeg dog anføre dette, ſiden jeg, iblandt mange billige Dommere, ogsaa kan vente mig et Par af det Glagſ, der gribe alle Leiligheder, til at viſe mig Skieven i mit eget Die; og hvad for løierlige Indfald kan ikke de falde paa?

venter at blive bedømmet derefter. Publikum er ikke ubillig i at bedømme Forsøg, naar man kun ikke byder det Læreflode; og i Tillid til dets Billighed gaaer saavel Komponisten som Forfatteren dristig frem, og venter paa sin Dom. Vi dele Publikums Bifald, som det sig bør og bor, isald vi værdiges samme; og straffes vi med dets Mishag, saa skal vi ogsaa, som gode Venner, dele det imellem os, uden at blive uenige om Deelingen, i hvordan end Gevinsten falder ud.

” Her ere ingen Recitativer, ville de oven-
 ” meldte Høistærede Herrer sige, og folgelig er Styk-
 ” ket ingen Opera. „ Nu vel da! det skal heller
 ingen Opera være; og dette er vel ogsaa det eenes-
 ste der fattes, for at gjøre til en Opera, med
 mindre man vil paassaae at dertil desuden hører Tor-
 den og Lynild, Furier, Aander, Mirakler, Offer-
 præster og Monsens; disse sidste Sager kunde jeg
 gjerne pakte ind i et Drama; om det gik saa let
 med Recitativerne skal jeg ikke sige, thi det er saa
 en egen Sag med dem, og derpaa har jeg aldrig
 prøvet.

Jeg har rovet at criticere andres Arbejder i
 dette Sag; jeg gjør nu altsaa det, som Publikum

har Kættighed til at fordre af enhver Kritikus, men som
 fielden nogen Kritikus efterkommer, nemlig: jeg viser
 selv Prover i samme Sag. Langt fra at jeg tiltroer
 mig at kunde vise ved mit eget Exempel, hvordan en
 Opera eller et Syngestykke bør være; nei! en Kritikus
 følger ikke Publikum Prover paa mere, end paa sin
 Theorie af det han bedømmer, og hertil skal nærvæ-
 rende Stykke tiene. Er min Theorie nu rigtig, saa
 kan mit Stykke derfor være kun maadeligt, men saa
 fortjener det dog, fra denne Side, Overbærelse; er
 derimod min Theorie urigtig, ja, saa god Nat! i
 saa Tilfælde kan kun en Domsmer ærgre sig, om den
 kunde Fornuft forkaster hans Arbejde.

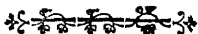
Mit Stykke — og saaledes bør det forholde
 sig med alle Musikalske Skuespil — skal følge sin Lykke
 til tre Ting: først, sit eget Værd; for det andet
 Musikken; og for det tredje, de Spillendes Sang
 og Action. Alt det øvrige bør være Smag og
 Betiing. Kostbare Dragter og Decorationer er i det
 mindste ikke det, hvorpaa jeg bygger mit Arbejdes
 Lykke; for denne Hensigt skal hele Theatrets Besty-
 relse friekende mig. Dog, jeg havde nær glemt
 Dandsen, denne saa væsentlige Deel af vores Thea-
 tralske Forlystelser. Om den maa jeg med Sand-
 hed

hed sige, som Tielbing: Hang this play, and all plays! the dancers are the only people, that support the house; if it were not for them, they might act their Shakespeare to empty benches?

Forsfatteren fremkommer ikke uden Frygt med dette sit Arbejde; og dobbelt stærk er denne Frygt, naar han erindrer sig den høitidelige Dag, hvortil det er bestemt. At have fremkommet paa Hans Majestets Gødselsfest med et Arbejde, som skulle mislykkes, maae nødvendig være dobbelt smerteligt for Forsfatteren; men Directionens Valg, der har anseet dette Stykke for ikke uværdigt den Dag, paa hvilken den vilde sætte sig lykkelig, om den kunde levere Mesters værker, vil dog altid være en Undskyldning, isald Forsfatteren vover at tiltroe sit Arbejde en liden Grad over Middelmaadighed.

Til Slutning maae jeg paa dette Sted sige et Par Ord, som jeg troer at skyde mig selv: Jeg skal herefter altid høre billige Domme over mine Arbejder med Tørnsielse, og ubillige med Tøgenbighed; aldrig skal disse sidste forlede mig til Stridskrifter, og de, saa urettelig kaldede, Lærde Klammerier. Saalænge som Skrifter ere til for at læses, og Skuespil for at sees, saa længe skal Mængden af mine læse-

Læsere, og Tilskuernes Antal ved Opførelsen af mine Dramatiske Arbejder, være det Maal, hvorefter jeg maalet Publikums Yndest for mine ringe Talenter; og at denne Maalestok er den sande og rigtige, det har jeg af Erfarenhed lært, og Overbeviisningen derom skal ingen Kritikaster for Eftertiden afprædike mig.

Selim og Mirza.

Skuespil med Musik

i

tre Acter.

Personerne:

Selim, Kæbmand i Marocco.	Hr. Rosing.
Mirza, hans Kone.	Mad. Berthelsen.
Satme, hendes Veninde.	Hr. Northorst.
Zamid, Keiser i Marocco.	Hr. Saabye.
Ismail, Kæbmand sammesteds.	Hr. Knudsen.
En ung Maroccaner.	Mad. Preisler.
Delia, en Sangerinde i Harem.	Hr. Krag.
Orcan, en Svemand.	Hr. Frydendal.
Ali, en Sanger.	Hr. Ipsen.
Oemin, Harpespiller, (stum Person).	
Chor af Hamids Følge.	
Chor af Svæfolk.	
Chor af Séraillets Fruentimmer.	
Chor af det forsamlede Folk.	

Handlingen begynder i Dagbrækningen, og
ender sig samme Dags Eftermiddag.

Første Act *).

(Skuepladsen forestiller en deilig Lund, omringet med en Muur. Midt paa samme i Bagsgrunden er en Stakitport, hvorigiennem man seer Søen noget borte, og svage Fjelde i Horizonten. Paa høire Side er en Telt, hvori staaer en Sofa. Paa venstre Side sees noget af Selims Huus. Naar Dækket gaaer op, bryder just Morgenens frem, saa herlig, som mueligt. Solen begynder at pippe frem, og kommer immer høiere.)

Første Scene.

Mirza (gaaer omkring i Lunden). Fatme
(ligger paa Sofaen i Teltet og sover).

Mirza.

Held dig, Lund! hvis tætte Grene
Ofte har beskægtet mig!
Ei i Glædens Tid allene
Fandt jeg salig Fryd hos dig;

A 2

Selv

*) Komponisten har, efter Stykkets Anledning, forestillet sig, at en liden Sættrefning imellem 2de Skibe har foregaaet lidet før Stykkets Begyndelse, hvilken Trefning, tilligemed den derpaa fulgte Seierssang, han har stræbt at udtrykke i Ouverturen.

Selv i Sorgens tunge Dage
 Trøstet' du mig mangen Gang;
 Echo svarte til min Klage,
 Og gav Gienlyd af min Sang.

Naar den melankolske Smerte
 Skulde Solen med sit Floer,
 Og igiennem kvalte Hierte
 Modgangs Lynildstraale soer;
 Da jeg i dit Skød mig giemte,
 Og udøste mine Suk;
 Echo strax sin Tone stemte
 Efter mine tange Suk.

Og naar Haabets Straale smeltet'
 Sorgens Is udi mit Blod;
 Smertens Nag jeg af mig veltet',
 Gledede dig glad imod.
 Lund! da hørte du min Glæde,
 Dig meddeelte jeg min Fryd;
 Strax dit Echo var tilstede,
 Og gav Gienlyd af min Fryd.

Held dig, Lund! hvis tætte Grene
 Ofte har beskygget mig!
 Ei i Glædens Tid allene
 Und mig salig Fryd hos dig!

Selv i Sorgens tunge Dage
 Trøst mig een og anden Gang!
 Svar mig, Echo! paa min Klage,
 Og giv Vienlyd af min Sang!

Hvor deilig er ikke denne Morgenstund! kun
 min Selim var her. — O hvor frygter jeg ikke
 for dit Liv! — (Hun gaaer hen til Stakitporten og
 seer ud paa Søen.) Dog, Søen er jo roelig —
 Vindene — Bølgerne — alting er roeligt, uden
 mit Hierte — Intet Skib synes endnu, saa langt
 Horizonten rækker. O Selim! Selim! Hænd dig!
 kom til din længselfulde Mirza. — Men, jeg maae
 vække Fatme. Hun sover. Min stakkels Veninde!
 hun vil vaage med mig, men hun har ikke de
 Betyrninger som jeg har, der kan holde Sønnen
 fra Dinene. (gaaer hen til Teltet og vækker Fatme.)
 Fatme! Fatme! vaag op, og glæd dig ved denne
 deilige Morgenstund!

Fatme (staaer op)

Jeg er vaagen, Veninde! hvilken Glæde,
 hvilken herlig Morgen! saa skönt har Solen als-
 drig skinnet før.

Mirza.

Du tager Feil, min Fatme! saa skönt skin-
 nede Solen hver Gang min Selim kom hjem.

Jeg er vis paa han kommer i Dag! Den er ikke for intet, denne herlige Morgen.

Fatme.

Lykkelige Mirza! din Kierlighed gjør dig sværmende. Jeg vil ikke berøve dig den søde Tanke, at Solen skinner for Selims Skyld. Jeg kiender ingen af Prophetens Sønner, der er god og dydig som Selim.

Mirza.

Og ingen af hans Døttre, der er lykkelig som Mirza. Tre Aars Vægeskab med ham fløj bort som een Dag, og aldrig greb Sorgen os naar vi vaagnede, aldrig gif den til Sengs med os. Kun da jeg mistede mit Barn — dog! — lad mig glemme den Sorg! — og lidet, hver Gang min Selim skulle forlade mig.

Fatme.

Og aldrig berøvede han dig den mindste Deel af sin Kierlighed, for at skienke en anden. Han blev en Forræder imod Prophetens Love.

Mirza.

O! men en Forræder, som jeg tusinde Gange mere maae elske for dette Forræderie. — Fatme! troe mig: Allah og Propheten vil selv elske ham derfor.

derfor. Dette Serail, denne Sværm af Qvinder,
der vexelviis rane og plyndre Mandens Hjerte fra
hverandre; Hu! den var mig uudskaelig.

Salig Fryd min Barm opfylder,
Selim mig en Himmel er.

Fatme.

Anden Skønhed han ei hylder;
Hvo er ham, som Mirza, kier?

Mirza.

Sødt forsvinde mine Dage,
Stedse skinner Solen klar.

Fatme.

Tusind' Søstre see, og flage:
Gid min Lod, som Mirzas, var!

Begge.

Tusind' Søstre see, og flage:
Gid min Lod, som Mirzas, var!

Fatme.

Elfskovs lætte Blomsterkieder
Vædes aldrig af din Graad.

Mirza.

Kierlighed ei Plads tilstøder
For Mistankens hvasse Braad.

Fatme.

Daglig Kummer, daglig Smerte
Lærer mange Skionnes Bryst.

Mirza.

Men min Selims ædle Hierte
Rundt omkring sig spreder Lyst.

Begge.

Held den Stund, som Selim bringer
Hiem til { mine } Favnetag!
Skient ham — Elskov! — skient ham
Binger!
Spild ei denne skionne Dag!

Mirza.

Beste Fatme! mit Hierte siger mig, at jeg
snart skal see ham. Du veed den Høitidelighed
hvormed jeg har i Sinde at imodtage ham. Gaae
ind, min Veninde! og see til at Anstalterne kan
svare til mit Hiertes Ønsker.

Fatme.

Fatme.

Jeg skal sørge for at alleting skal svare til din Forventning. Men hør, hvad din Fatme raader dig: I to Nætter kom ingen Søn i dine Dine. Denne Uarvaagenhed vil jage Roserne af dine Kinder, og ødelægge din Helbred. Hvil dig paa denne Sofa. En Times Søn vil give dig et muntrere Udseende, og gjøre dig skønnere i Selims Dine.

Mirza.

Behøver da Mirza dette Konstgreb for at være skøn i sin Mands Dine? Beste Fatme! hvor kan du sige slikt? Og, om Selim kom, medens jeg sov, hvad ville han tænke? — Er jeg da bleven Mirza saa ligegyldig, siden hun modtager mig sovende? Nei, Fatme! nei, han kommer i Dag, snart har jeg ham, det siger mit Hjerte mig, og jeg vil være den første, der byder ham være velkommen. Gaae, min Veninde! og opfyld dit Løfte, men send mig Osmin hid med sin Hærpe, og Sangeren Ali. De skal opmuntre mig, og holde Sønnen fra mine Dine.

(Hun gaaer atter hen til Stafitporten og seer ud paa Søen.)

Fatme (i det hun gaaer):

Hun maae sove; det skee ved List eller med
hendes egen gode Villie! Jeg fortiente ikke at
være Selims Veninde, naar jeg ikke sørgede for
hans Mirzas Helbred. (hun gaaer.)

Anden Scene.

Mirza (allene).

J Fugle! som svinge
Den duunede Vinge
Mod Himmels Blaae!
Som sværme allene
Paa Trærnes Grene
Blandt qvidrende Smaa,
Der lokke og lede,
At bringe tilstede
Den flygtige Fader til elskede Bedes;
O laan mig den lokkende Røst!
At falde tilbage
Min ventede Mage,
Min Selim tilbage,
Min Selim til bævende Bryst!

Han

Han kommer! O Glæde!

Jeg seer ham! O Lyst! —

(efter en Pause)

— Vort sværmende Tanke!

Nei Hjertet vil banke;

O Himmel! tilgiv!

Jeg vover at klage,

Din Wiisdom anklage; — —

(betymmret)

Et Brev skal forsvare hans Liv!

(efter en Pause igientager hun den første Deel af Arien.)

(hun gaar hen til Stakitporten, og seer atter ud til Søen.)

Endnu ingen Trøst! intet Seil at see! Men — Gud! det kommer mig for som Søen oprøres; — Himmel! hvilke Bølger! (efter nogen Tausshed) dog du sværmer, daarlige Mirza! Søen er jo stille og glat som et Speil. Kun en liden Vind kruser Bølgen, og det en Vind, som kan bringe Selim hjem. — Men, hvorledes er det fat? mine Dine vil lukkes imod min Villie. Jeg maa see at holde dem aabne. Hvor kan Osmin og Ali blive af? (hun vil gaar hen til Teltet, og i det samme kommer Fatme med Osmin og Ali.) See der ere de jo!

Fredie

Tredie Scene.

Mirza, Fatme (med en Koppe Kaffe.)

Ali, Dömin (med en Harpe.)

Fatme

(til Ali og Dömin).

Denne Drik skal befordre hendes Søn, og
 I gaaer bort, mine Venner! saasnart I seer hun
 sover.

Mirza.

Kom hid mine Venner. Selim og jeg har
 ingen Slaver, det veed I. Spil mig noget for
 Dömin, som kan opmuntre mig. Syng Ali! Du
 fortryder dog vel ikke paa, at din Sang kan for-
 nøie mig?

Ali.

Jeg har aldrig været stolt af min Sang, før-
 end da jeg merkede at den behagede Mirza.

Mirza.

Smigrere! — Sid ned der!

(Mirza sætter sig paa Sofaen, lægger Fødderne
 op paa den, og læner Hovedet paa Albuen.
 De andre sætte sig paa en Bænk uden for
 Teltet.)

Fatme.

Fatme.

Tag imod denne Drik af din Venindes Haand.
Paa denne Tid pleier jeg altid at bringe dig den.

Mirza.

Giv hid, min Fatme! (hun drikker.)

Fatme.

Om mit Hjerte ikke spaaer feil, skal en fiere
rere Haand næste Morgen række dig den. (hun gaaer.)

Fjerde Scene.

Mirza, Ali, Osmin.

Ali

(Synger, og Osmin afkompanjerer med Harpen.)

Blandt Heltene var Omar fiel,
Skion Zelis værd;
Hans Navn Maroccos Fienders Skræk,
Og skarpt hans Sværd.

Skion Zelis var deilig, som Stiernen.

De Heltē hende Kroner bød,
Hun svarte: Nei;
Og mangan Beiler Landser brød,

Hun

Hun saae det ei.

Skion Zelis var deilig, som Stiernen.

Men Sultan Achmet soer en Fed,
Den skulde staae:

„Kuns den, som slaer min Fiende ned,

„Skal Zelis faae. „

Skion Zelis var deilig, som Stiernen.

I Kampen Omar drager ud,

Og Zelis græd;

Hun bad til Allah, Himlens Gud,

Hun bad og græd.

Skion Zelis var deilig, som Stiernen.

Den Bøn hos Allah Naade fandt,

Han hørte den;

Og Omar gik, og slog, og vandt,

Og kom igien.

Skion Zelis var deilig, som Stiernen.

„Kom kielke Omar! bliv min Søn! „

Lød Sultans Ord.

Glad Zelis gav ham Seirens Løn;

Den Løn var stor.

Skion Zelis var deilig, som Stiernen.

(under Sangen falder Mirza adskillige Gange tilbage, men reiser sig op igien. Imod Slutningen synker hun ganske overvældet af Søvn ned paa Sofaen. Desmin spiller en Solo paa Harpen, hvorved hun falder i en meget dyb Søvn.)

Ali.

Hun sover. Lad os gaae! det var Fatimes Begiering. (de gaae.)

Femte Scene.

Mirza (sovende). Ismail.

Ismail.

(Kryber over Muren, og springer ned i Lunden.
Han er klædt i meget simple Klæder.)

Her er jeg da; her skal jeg da nyde den Gødhed, der er vel saa stor som Kierlighedens Gødhed — Hevnen. Mirza tør foragte Ismail? den rigeste Riibmand i Marocco? Mig der kan forvandle Taget over hendes Hoved til Guld, og lægge Broe under hendes Fødder af Edelfstene. Mig tør hun foragte? — mig? — Fordømte! endnu i Gaar vare hendes sidste Ord til mig: Jeg foragter din Rigdom; den kan ikke opveie min Dyds Forliis. — Men bide lidt,

og

og see om din Dyd kan forsvare dig eller din Gælim imod Ismails Hævn.

Skjelver for Ismails rasende Brede,
 For min opbragte blodtørstige Mænd!
 Den aennem Afgrunden selv skal berede
 Bei for min myrdende hævnende Haand.

Skal der da mere til Stoltthed at fælde,
 End Elskov, og Rigdom, og Ismails Vælde?
 Helvede! Furier! sender mig Mod!
 Elskovs Foragt kun forsones med Blod.

(han bliver Mirza væk, som sover i Teltet.)
 Hvad seer jeg? det er hende? O glade Syn!
 Dydige Mirza! lad nu din Dyd bestierme dig mod
 denne Dolk. (han trækker sin Dolk, og løber rasende
 imod hende, for at dræbe hende, men i det samme hø-
 res en Tyrkisk Musik noget borte.) Hvad er det?
 (han betænker sig, og stikker derpaa Dolken ind.)
 Lev til ti dobbelte Smerter! Den Tid skal kom-
 me, da du skal forbande din Gruesomhed imod mig.
 (Musiken nærmer sig.) Reiseren gaaer ud — han
 kommer her forbi — Nvelig blev hans fiere Zeide
 røvet fra ham. — Han er inderlig bedrøvet —
 Dog! en Keiser glemmer snart en saadan Sorg —
 Den dydige Mirza, der ikke ville opofre sig for
 Ismail, skal blive en Maanedes Fornøielse for Ha-
 mid; og siden (han bliver et Knippe Nøgler
 væk)

vaer ved hendes Side, som han saa sagte lifter fra hende. (Han Ha! velkommen! nu er Ismail hevet. (han prøver Nøglerne, aabner Stakitporten og lader den staa aaben.)

Slette Scene.

Ismail, Keiser Hamid (med Følge).

Chor

(af Keiserens Følge, først noget borte, men efterhaanden nærmende sig.)

Knæler! Jordens Konger! knæler
 For vor Hamids Throne ned!
 Han, hvis milde Bink befæler
 Alt med Himmelsk Salighed!
 Han, hvis Vredes grumme Torden
 Ryster Jorden!
 Han, som hele Verden lyder!
 Han, som Fædres Throne pryder!
 Hvo er stor, som han?

(under Choret passere nogle af Hamids Følge forbi Vorten. Naar Hamid selv kommer, standser han noget ved Indgangen, og gaaer endelig ind. De som følge efter, give de første et Tegn, hvorpaa de komme tilbage, gaae ind i Lunden og stille sig i Baggrunden. Ismail har skult sig bag et Træ).

B

Hamid

Hamid (efter at have seet sig lidet om).

Hvilket herligt Sted! hvor melankolsk højtideligt! — Just skabt for mig. Overensstemmende med min Sindes Forfatning — Her kunde jeg i Tensomhed gaar og klage over Zeides Tab. — Siden hun blev røvet bort fra hendes Landlige Boelig, har Glæden aldeles forladt mig; og skulle mine udsendte Skibe ikke bringe hende tilbage, da — o da har Maroccos Krone ingen Glands mere der kan blænde Hamids Dine. — Men — (han sner Mirza i Teltet) hvad seer jeg? — Zeide — (han løber hen til Teltet, men vender bedrovet tilbage) o nei! — det er ikke hende! — et Blendeværk! — du er ikke ulykkelig nok, Hamid! med at have mistet Zeide; men Skiebne vil endog spille Gief med dig, ved at vise dig hendes Lignelse.

For Zeide slog mit Hjerte;
 Ak! men ak! hun borte er!
 Kronens Glands mig meer ei blinder;
 Naar jeg ei Zeide finder,
 Diner jeg kun Sorg og Smerte;
 Og i dette piinte Hjerte
 Evig, evig Qual jeg bær.

For

For Zeide slog mit Hierte;
 Af! men af! hun borte er!
 Intet kan minummer males
 Og at hendes Tab betale
 Ingen Skønhed mægtig er.
 O Zeides Elskov lærte
 Dette Hierte:

Man kuns een kan have tier.
 For Zeide slog mit Hierte,
 Af! men af! hun borte er!

(Han vil gaae, men siner Ismail, som er
 kommen frem, og kaster sig paa Knæ
 for ham.)

Hamid.

Staae op! (Ismail reiser sig) — Hvem tilhører
 det deilige Fruentimmer i Teltet?

Ismail.

Dig, mægtige Keiser! om du med et naa-
 digt Velbehag vil smile paa din Slave.

Hamid.

Mig — Hun er skøn som Solen, men har
 ikke Yndigheder til at fortrylle Hamid med.

B 2

Ismail.

Ismaïl

(som holder sig bestandig i en temmelig Afstand).

Hvad eier din Slave, som ikke tilhører dig?
— og hvormed kan jeg have forsondet mig, at
du ikke vil værdises at bruge dine Rettigheder?

Hamid.

Nelan! hun er min. Men Hamid modtager
ingen Gaver! (han slænger en stor Pung med Guld
til ham. Ismaïl tager den op med en tadelig Uvillie)
See der! er det ikke nok, saa tael! (affides) TusindeRig-
domme foruden hende skal belønne den lykkelige der brin-
ger mig min Zeide. Slaver! bærer hende varsom
op i mit Harem. Man bevogte hende som min
kostbareste Juvel. (Slaverne bære hende bort paa
Gosaen, hvorpaa Thoret igientages, og Keiseren med sit
Følge gaar bort).

Syvende Scene.

Ismaïl (allene).

Ha, ha, ha! Nu Selim! nu maane du kom-
me naar du behager, og flyve i din fiere Mirzas
Favn! Men, dette Guld — hu! hvor smertede
det mig ikke at jeg maatte imodtage det, da det
paa saa foragtelig en Maade blev slængt til mig!

Harde

— Havde en anden end Keiseren budet mig det, min Dolk skulde have hævnnet den Foragt. — Beholde det kan jeg ikke — Velan, jeg maae krone min Hevn! (han tager et Stykke Papiir afommen og skriver med en Dyantspen nogle Ord) „Skadesløs Betaling for Mirza.“ (han søber Pengene i Papiiret og legger det i Teltet) Men! hvorfor hævne mig paa Selim, fordi jeg hader Mirza? — o jeg hader Selim og al Verden, naar jeg ikke faaer mine Øyster tilfredsstillede. Men hævnnet er jeg. Triumph!

Triumph! Triumph! jeg hævnnet blev!

Den overmodig stolte Skisne,

Som med Foragt mig torde lønne,

Jeg af Rivalens Arme rev!

Triumph! Triumph! jeg hævnnet blev!

Fornøiet gaaer jeg nu min Wei.

Lad Anger hendes Bryst fortære!

Og Verden skal af hende lære:

Ustraffet man mig trodser ei. (gaaer)

Anden Act.

Første Scene.

(Stuepladsen forestiller en smuk Forgaard
foran Selims Hus.)

Fatme

(Kallene, meget bedrøvet; hun har Gulda
boksen og Sedlen i Haanden).

Forgiøves jeg søger, forgiøves jeg leder,
Omsonst er mit Raad.

Jeg tængstelig sukker, og græder, og beder,
Men vinder ei Haab.

Du svandt, som et Ølimt, fra din elskte
Veninde,

Dit Spor er, som Vindens — umuligt
at finde;

Hør, elskede Mirza! mit Skrig!

Besvar det og sig:

Hvor skjuler du dig?

Fortabt er, o Selim! din elskede Mage;
O gruesomme Stød!

O hold ham, O Vinde! hold Skibet tilbage!
 Den Dag, som ham bringer, ei hører hans
 Klage,

Men seer kun hans Død.

Ulykkelige Fatme! hvor skal du finde hende?
 — Lever du Mirza? — er du død? — O nei!
 dette Guld og denne Seddel siger mig, at du er
 værre end død! — Gud! hvad skal der blive af
 dig? — Og hvad skal jeg svare Selim, naar han
 savner den største Skat han eier? — Men, hvad
 hører jeg? (der høres et Jenderaab uden for)
 Hvad kan det være?

Anden Scene.

Fatme, Orcan.

Orcan.

Selim kommer. Vindene har søiet hans
 Onsker.

Fatme.

Gud! hvad skal jeg gjøre? — Ulykkelige
 Fatme! — Ulykkelige Selim!

Orcan.

Selim ulykkelig! Nei Fatme! glæd dig! hverken du eller han er ulykkelig. Han bringer mere Rigdom hiem med sig, end du nogensinde har seet.

Fatme.

Hvad hjælper al den Rigdom, naar han har mistet mere hiemme?

Orcan.

Mere, siger du? Fatme! — O det er umuesligt. Al hans forrige Rigdom er ikke tiende Delen imod hvad han nu bringer med sig. (Fatme sætter sig meget bedrøvet paa Bænken, men reiser sig snart op, igier, og gaaer meget uroelig ind og ud af Theatret, under det følgende Chor.)

Tredie Scene.

De forrige. Nogle Søefolk.

(De bære endeel Pakker som de lægge fra sig.)

Chor.

og Dands af Søefolk.

Susende Storme vi Søemænd betvinge,
Rullende Bølger maae Iystre vort Roer.
Rig-

Rigdom fra fremmede Kyster vi bringe,
 Tumles saa glade fra Syd og til Nord.
 Aldrig for Farerne Søemanden gruer;
 Rugler, Orkaner og Klipper han skuer
 Koelig, urokket, som Børnenes Leeg.
 Rask, som i Dandsen, paa Bølgen han
 triner;

Og naar en Modvind i Takterne hviner,
 Spotter den feige, som Faren gjør bleg.

(Saa snart de seer at Selim kommer, ophører
 Dandsen og Sangen, og de gaar ud
 med Pafferne.)

Fjerde Scene.

Selim.

Glad seer jeg da altsaa dette mit Hus igien,
 og dig Fatme!

Fatme.

Velkommen hiem, fiere Selim! Vindene
 have søiet dine brændende Ønster.

Selim.

Allah og Propheten har givet mig Lykke — mere Lykke end jeg var værd. De gav mig den for Mirzas Skyld; og aldrig mere behøver jeg at forlade hende for at samle Rigdomme. — Men — hvor er hun, jeg er ikke kommet hjem endnu, førend jeg har omfavnet hende. Jeg iiler — tilgiv mig Fatme. (han vil ind i Huset, men Fatme holder ham tilbage.)

Fatme.

Bie Selim! — endnu ikke; bie lidt. . . .

Selim.

Hvorfor? — Sig mig Fatme! hvorfor bie? — Vil Mirza kaste, efter Sædvane, overraske mig paa en eller anden Maade? Men — du vender Hovedet bort; — du tvinger de frembrændte Saare tilbage — Fatme — hvad er det? — For Prophetens Skyld! dølge det ikke længere. — Er Mirza syg? (han vil ind.)

Fatme

(holder ham tilbage).

Nei, men bie Selim! — bie dog! gaae ikke ind.

Selim.

Selim.

Ha, jeg forstaaer det! — Mirza er død —
Himlen selv var misundelig.

Fatme.

Hold inde, Selim! med sliq formastelig Tale,
Din Mirza lever.

Selim.

Tael da, gruesomme Fatme! Din Løusshed er
grummere end din Tale. Jeg venter mig altsaa
det værste. En lykkelig Medbeiler har da vel faaet
Mirza til at glemme tre Aars Egteskab med Se-
lim. Siig ja, og du skal see Selim ligge død
for dine Fødder. (Han trækker sin Dolk)

Fatme.

Uretfærdige Selim! — nei Mirza lever kun
for dig, tænker kun paa dig. — Men — hun er
— borte.

Selim.

Borte?

Fatme.

Ja borte. — Udentvivl røbet bort fra Lun-
den, hvor hun i to Nætter vaagende har ventet
dig

sin Hiemkomst. Jeg forlod hende et Dieblif, jeg kom tilbage, og fandt hende ikke. Døren stod aaben, og dette Guld og denne Seddel var alt hvad jeg fandt. (hun viser Selim Guldet og Seddelen)

Selim.

Gud! hvad maae jeg lide! — Forbandede Guld! (han slænger det paa Jorden) Affkyelige Nævere! Men, jeg maae løbe at opsøge hende — Dog hvor? — hvorhen?

Fatme.

Jeg har sendt Folk ud paa alle Kanter, og der vis paa deres Glid; thi de elskede dig og Mirza som Sødske.

Selim

(Slænger sig paa Bænken).

Og denne Sorg skulle Selim opleve! — Gaae Fatme! Lad mig være allene.

(hun gaaer, men holder sig dog i Nærheden, saa at man af og til seer hende.)

Femte Scene.

Selim (allene).

Saa spartes mit Hierte

Til nagende Smerte!

Saa tabte jeg alt!

Langt mere end alt!

Saa kurrer den sørgende Due,

Der eensom paa Røden maae skue

Hvor Magen for Jægeren faldt;

Saa tabte jeg alt!

Hvi var J saa roelige? Vinde!

Og hvorfor saa stille? du Hav!

Hvi lod du mig, Himmel! de Rigdomme finde?

Du tog jo langt meer end du gav!

Siette Scene.

Selim, Ismail

(i en riig og kostbar Dragt).

Ismail.

Velkommen Selim! det fornøier mig at see dig her tilbage. Lykken har fulgt dig, og, som jeg hører, saa har Rigdommene strømmet ind til dig, som Bækkene flyde til Havet.

Selim.

Selim.

Bestøværre! den Rigdom, som jeg foragter,
er Himmelen ødsel nok med, men farrig derimod,
hderlig farrig med den sande Rigdom.

Ismail.

Jeg forstaaer dig ikke. Du er riig Selim,
næsten saa riig som Ismail, ja kanske du over-
gaaer ham, og dog klager du. — Ufornuetlige!
Men — hvad Vahre bringer du med dig? —
Er der nogen, som ere tienlige for min Handel?
— Viin, Selim! — Viinen haaber jeg dog i det
mindste at du ikke har glemt — Det er en aa-
benbare falsk Fortolkning af Propheens Love,
naar man stræber at indbilde os, at de forbyde os
Viin. Du har dog vel en Forraad af de udsøg-
teste Vine med dig, og du nægter vel ikke din
Ven en Deel deraf. Med det rene Guld betaler
jeg alting. Du selv bestemmer Prisen.

Selim.

Tag alt hvad jeg eier — alle mine Rigdom-
me — intet undtagen! — men skaf mig det igien
som jeg har mistet.

Ismail.

Ismail.

Hvad har du mistet, af saa stor Værdie?

Selim.

Min Mirza!

Ismail.

Den Mirza?

Selim.

Min Mirza. Hun er borte. Kædet fra mig — For evig borte. O Ismail! har du Hjerte til at føle med, saa føl hvor stor min Sorg maae være! Endnu engang: Tag alle mine Rigdomme, men skaf mig min Mirza igien.

Ismail.

Selim! er det en Mand værdigt — er det dig værdigt, at klage saaledes for en Kvinde? Hvi fisker du ikke tusende? Du er umaadelig riig, og Skionhed er tilfals paa vore Torve.

Selim.

Men ingen Mirza. Bøst kan man tilforhandle sig. Overdaadighed og Eysterne's Tilfredsstillelse

stillelse er tilfals, men sand Kierlighed kan ikke
 lides.

Sort Solen herefter for Selim oprinder,
 Og Elionhed ei mere mit Die forblinder.

Ismail.

Søg Kierlighed, Selim! jeg vædder, du finder;
 Ind Glæden! til Glæde blev Menneſket ſkabt.

Selim.

Af! Mirza er tabt!

Ismail.

En Daare er den, som for Qvinderne
 græder!

Selim.

Men Mirza er tabt!

Ismail.

For dig har end Jorden utallige Glæder.

Selim.

Selim.

Nei! Mirza er tabt.

Ismail.

Huneene for Selim af Kierlighed brændte.

Selim.

Men røvedes mig.

Ismail.

For dig var hvert Suk, hun til Himmelen
sendte.

Selim.

Hun røvedes mig.

Ismail.

Med Mildhed, som Solen, hun alting
bestraalte.

Selim.

Pig Solen hun svandt.

E

Ismail.

Ismail.

Dg aldrig af Vidende Synet hun taalte.

Selim.

Dg hastig hun svandt.

Selim.

Alar Solen ei mere for Selim skal rinde,
Dg Skionhed ei mere mit Die forblinde;
Til Glæden, til Glæden er Selim ei skabt,
Thi Mirza er tabt.

den
engang

Ismail.

Alar Solen skal endnu for Selim oprinde,
Dg Skionhed skal endnu dit Die forblinde;
Til Glæden, til Glæden er Selim jo skabt,
Skiendt Mirza er tabt.

Ismail.

Lad Sorgen dog ikke faae saameget Overhaand
hos dig, Selim! hvem veed, om du ikke endnu
kunde finde din Mirza?

Selim.

Jeg finde Mirza? o nei! Himlen er ikke
fornøiet med mindre, end at gjøre mig bestandig
ulykkelig.

Ismail.

Ismail.

Hvem veed hvad der kan hende sig? — (betænkende sig) Selim! kan du taale at bære en Hemmelighed, om den endog var ubehagelig?

Selim.

Jeg taaler endnu Mirzas Tab — hvad skulle jeg da ikke taale?

Ismail.

Du er en Mand — en Helt — og den er kun en Helt, der kan taale at bære de Ulykker, som han ikke kan afværge. Om du saae hende i en andens Arme, uden Muelighed at rive hende ud deraf, ville du da ikke bære din Skiebne med Taalmodighed?

Selim (hæftig).

Mirza i en andens Arme! — og det skulle Selim kunde see paa med Taalmodighed — Det skulle være ham en Umuelighed at rive hende derudaf?

Ismail.

Det kunde hende sig — Sæt at hun var i Keiserens Harem!

Selim.

Ismail! du giennemborer mig. Tael videre! Snart!

E 2

Ismail.

Ismail.

Var Mirza i Lunden i Dag?

Selim.

Saa sagde Fatme. Videre, videre.

Ismail.

Nu vel da. Man siger, at et sovende Fruentimmer er baaret derfra i Morges op paa Keiserens Lystslot.

Selim.

Glæde! forgiftede Glæde! (han gaaer til Udgangen og raaber) Hola! Venner!

Ismail

(som vil holde ham tilbage).

Betænk dig! hvad vil du gjøre? Selim!

Syvende Scene.

De Forrige. Orcan, endeel Spøfsfolk
og Soldater.

Selim.

Vil I hævne min Spot?

Orcan.

Orcan.

Som vores egen.

Selim.

Velan da! Keiseren har røvet min Mirza;
hans Lyststot ligger kunns fort herfra. Bagten er
ikke stærk. Vi vil med Magt trænge os ind i
Slottet, befrie Mirza, og flygte bort med mine
Skibe. Vil I følge mig? (han drager sin Sabel)

Alle.

I Døden.

(de drage Sablerne og iile efter Selim,
som gaaer rasende ud).

Ottende Scene.

Ismail, Fatme

(som kommer ind, men standser i Baggrunden, uden
at sees af Ismail)

Ha, ha, ha! Nu har jeg faaet Sagerne i
den Orden, som jeg vil have dem. Du render
din egen Ulykke imøde, Selim! Det vil koste dit
Liv, men saaledes vilde jeg just have det. Er
du ikke nu lykkelig med din Dyd? Mirza!

(han gaaer)

Tiende Scene.

Fatme

(som hørte Ismails Ord).

Hvad hørte jeg? Skulde Ismail have for-
raadet min arme Veninde. Det er troeligt. Den
nedrige Skurk er i Stand til alt. (hun tager Puns-
gen og Seddelen op, som Selim slængte fra sig)
Jeg maae giemme dette, og vente paa Udfaldet.
Hvem veed, om dette endnu ikke kunde gjøre Tje-
neste? (gaaer)

Tiende Scene.

(Skuepladsen forestiller Keiserens Harem, med
en Dør i Baggrunden. Hamid kom-
mer meget bedrøvet ind. Delia og alle
Harems Fruentimmere knæle for ham.
Saasnart Choret begynder, bæres en
Sofa frem paa Theatret af fire sorte
Slaver)

Chor (og Dands).

Bældigste Keiser, som Jorden end saae!
Vi for din Almagt i Støvet os bøie;
Vente os Liv fra dit straalende Døie.
Evig, urokket din Throne skal staae!

Delia.

Delia.

Bælde og Ære af Himlen du fik!
 Alt du oplived med muntrende Blik;
 Men, denne Glands, hvi fordunkles
 den saa?

Chor.

Bældigste Keiser! som Jorden end saae!

Tre Stemmer.

Berdner din Mildhed, din Naade paaafalde;
 Lad den, som Duggen paa Blomsterne, falde!
 Aldrig skal Mindet om Hamid forgaae.

Chor.

Ewig, urokket din Throne skal staae.

Tre Stemmer.

Bliv her, hvor Elskov og Gratier boe!
 Under dit Godspor skal Roserne groe;
 Vellyst fremspire, hvorhen du vil gaae.

Chor.

Vældigste Keiser! som Jorden end faae!
 Vi for din Almagt i Støvet os bøie;
 Bente os Liv fra dit straalende Dø.
 Evig, urokket din Throne skal staae!
 (der dandses)

Hamid (reiser sig).

Nei det er forgieves for mig at søge Adspres-
 delse. — Her i dette Harem, hvor jeg i to hele
 Aar ikke har sat min Fod, tænkte jeg at faae
 mine Bekymringer lindrede — Men forgieves! —
 her er ingen Zeide! — Disse herstefyge flagrende
 Skønheder, der ere i Stand til at sælge hele Li-
 vets Lyksalighed for en Uges Herredømme — der
 vel kan gjøre Erobringer, men veed ikke Konsten
 at beholde, hvad de have erobret — hvem kan de
 fortrylle? Sikkerlig ikke Hamid! — O nei! den
 der har kiendt Zeide, været elsket af hende, kan
 de ikke indtage.

Delia

(nærmer sig og knæler).

Hamid.

Hvad har du at sige?

Delia.

Delia.

Du er bedrøvet, store Keiser! — med rette
bedrøvet — dit Tab er stort — men — Sang
opmuntrer — tillad din Slavinde at synge en
Sang — den tørde i det mindste for et Dieblisk
adsprede den Taage, som fordunkler dine Dines
Glands.

Hamid.

Staae op og syng. (Hamid sætter sig igjen paa
Sofaen)

Delia.

Saa viis som Propheten Kong Amurath var,
Dg næsten, som Allah, saa stoer;
Han brændende Elskov til Zulima bar;
Saa lød hendes Ord:

"Men om jeg nu elskede dig,

"Snart glemte du mig!,"

Nei! nei! nei!

Min Zulima glemmer jeg ei.

Snart knyttedes da det fortryllende Baand,
Dg Amurath lykkelig blev;

Zhi Zulima, da hun ham skienkte sin Haand,
Mistankefordrev.

Hans Kierlighed skal ei forgaae,

Det soer han jo paa.

Nei! nei! nei!

Sin Zulima glemmer han ei.

Saa talte hun: "O paa dit Hierte, min Ven!

" Jeg sætter uendelig Priis;

" Og intet i Verden mig trøster igien

" Mod sammes Forliis.

" Men snart det en anden tilhør,

" Naar Zulima dør., —

Nei! nei! nei!

Min Zulima glemmer jeg ei.

Og derpaa kom Døden med hvasseste Lee,

Den deilige blegned' og faldt.

Før Graad man ei Amuraths Dine kan see,

Han misted sit alt.

Dog Kall han Skønnere fandt,

Og Sorgen forsvandt.

Nei! nei! nei!

Sin Zulima glemte han ei.

Hamid.

Nei aldrig i Evighed skal jeg glemme Zeide,
eller finde nogen Skion efter hende.

(han gaaer hastig bort igiennem Dørren i Bag-
grunden, og i det han aabner Dørren,
seer man Mirza liggende paa Sofaen,
Dørrene blive staaende aabne)

Elleve

Ellevte Scene.

De forrige, undtagen Hamid; Mirza.

Mirza (vaggner).

Selim! min Selim! (hun reiser sig op) — hvor er jeg? — (hun gaaer hen i Døren) — hvad er dette? — er det en Drøm, eller noget virkeligt? Er dette Lunden hvori Sønnen overvælde mig imod min Villie? Hvor er Harpespilleren Osmin og Sangeren Ali, hvis Stemmer dyssede mig i denne dybe Søvn? — Jeg kender ikke dette Sted — ikke disse Ansigter — Denne Pragt som omgiver mig, tilhører ikke Selim — Gud! hvor er jeg? (hun gaaer meget beængstet hen til Gruentimmerne) Veninder! siger mig: hvor er jeg? — kender I Selim? — Er dette hans Hus? — Daarlige Spørgsmaal! — hvis Hus er det da? — hvem tilhører al denne Pragt? — O hvor er jeg? — siger den ulykkelige Mirza, hvor hun er? — om hun er hos sin Selim? — I tier! gruesomme!

Yndige Skønne! som see mig at græde!

Svarer! o svarer! besvarer mit Raab!

Tankerne rave i Mørket og svimle,
 Flagre saa vildt mellem Afgrund og Himle.
 Søstre! O viser mig Sorg eller Glæde!
 Siger mig: hvad er mit Haab?

Yndige

Yndige Skønne! som see mig at græde!
 Svare! o svarer! besvarer mit Raab!
 Redder Ufskyldighed! styrker den Svage!
 Bring det forvildede Lam dog tilbage!
 Fær det til Moderens ventende Bryst!
 Hører min jamrende Røst!

Yndige Skønne! som see mig at græde,
 Svare! o svarer! besvarer mit Raab!

Hvor er jeg? — Beninder! o dølg det ikke
 længere for mig! for Himlens Skyld..... hvor er jeg?

Delia.

I den mægtige Keiser Hamids Serail.
 (Mirza synker med et Skrig til Jorden.
 Fruentimmerne samle sig i en Kreds
 omkring hende)

Tolste Scene.

(Der høres en Allarm uden for. Dørrene
 aabnes med Gewalt. Selim og hans
 Følge styrte ind med dragne Sabler.
 Alle Fruentimmerne løbe forkrækkede
 ud, undtagen Mirza, som ligger paa
 Gulvet og er beboimet).

Selim

(løber hen og tager Mirza i sine Arme).

Jeg har dig, min Mirza! jeg reddede dig!

Mirza

Mirza

(aabner Dine).

Selim! — Gud! min Selim!

Selim.

Kom Mirza! lad os flye! Faren er overhængende. Skynd dig, og du skal endnu være min.
(hun støtter sig ved hans Arm og gaaer imod Døren.)

Trettende Scene.

De forrige, Hamid med Følge
(bepæbnede).

Hamid.

Griber den Forræder, som tør vove at betræde mit Harem!

Orcan.

Skræk! det er Keiseren! (han og de øvrige tabe Modet, og lade Sablerne falde).

Hamid.

Slutter dem i Lænker! den fiendigste Død skal forsones deres Forbrydelse.

(Selim forsvares sig, men overvældes snart af Mængden, og føres bort tilligemed Mirza. Hamid gaaer ud ad den anden Side).

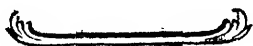
Fior.

Siortende Scene.

Chor

(af nogle af Hamids Følge).

Som Jordnen Hamids Brede slaaer;
 Da hvo er vel den Frække,
 Hvis overmodig stolte Aand
 De Lynildsstraaler ei kan skrække,
 Som Hamid slynger med sin stærke Haand?
 Hans Magt til Jordens Grændser naaer;
 Som Jordnen Hamids Brede slaaer.

Prolog Act.

Første Scene.

(En stor Plads ved Søen. Paa den ene Side sees noget af Keiserens Præstet, fra hvis Spidsse vaier et blodrødt Flag. Paa den anden Side er en høj Klippe, som vender ud imod Havet).

Ismail (allene).

Elskov! bort fra dette Hierte!
 Medynk! Sielens Svaghed! væk!
 Nød den Lust at volde Smerte,
 Du af Mirza det jo lærte,
 Vær urokket, grum og kiel!
 Medynk! Elskov! Svaghed! væk!
 Luk for Smertens Skrig dit Øre!
 Lad ei Kummers Syn dig røre!
 Mon jeg Livets Sødhed smager,
 Om man Hevnen mig betager?
 Medynk! Elskov! Svaghed! væk!

Men

Men en Gysen paa mig falder,
 Omheds blide Stemme kalder;
 Elskov græder, Skionhed sukker,
 Og min Vildhed næsten bukter;
 Skam dig, Ismail! vær kief!
 Spred omkring dig Hevn og Skræk!
 Medynk! Elskov! Svaghed! væk!

Her er da Stedet hvor jeg skal hæves! —
 Fra denne Klippe skal den overmodige Mirza og
 hendes fiere Selim nedstyrtes! — Og hvorfor? —
 Fordi Mirza har været dydig og imodstaaet Forsø-
 relser. — Ismail! er det dog ret, saaledes at for-
 følge Dyden? — Ha, ha, ha! Dyden! — Men der-
 som Allah og Propheten elskede Dyden saameget,
 saa forsvarede de den nok.

Anden Scene.

Ismail, Fatme.

Fatme

(som løber over Skuepladsen hen imod Slottet).

De forsvare den nok.

Tredie Scene.

Ismail (allene)

(vender sig om, men seer ingen).

Hvad var det for en Stemme? — De forsvare den nok! Gud! hvilken Skræk! — Skulle jeg være røbet? — Dog hvilken Snak! feige Daare! — Er det ikke nok, at du er et enkelt Afstum? du skal ogsaa være en Kujon? — Det er jo umueligt, at du kan være røbet. Ingen saae dig gaae ind i Lunden, og ingen da du gik ud derfra. Keiseren kender ingen uden sine Slaver. — Han værdiges ikke at see paa nogen anden Mand, end ikke paa en Ismail; og din fattige Dragt i Morges har skjult dig for Slaverne. Frisk Mod! Ismail. — Men der kommer nogen

Fierde Scene.

Ismail, Hamid, Folket.

(Under en Marsch ankommer Hamid efterfulgt af en Hob Soldater. Folket stimler til fra alle Kanter, og kaster sig paa Jorden for ham).

Hamid

(til en af sine Officerer).

Du seer Blodslaget vaie. Saa snart som det tages ind, skal du fuldsøre min Dom, og Mis-

dæderne nedstyrtet fra Klippen. — Hør det og lyd!
Bekjendtgjør Forbrydelsen for Folket, at andre af
deres Exempel kan lære at vogte sig, og ikke for-
gribe sig imod deres Beherskere.

(Marschen spilles igien, og Hamid gaaer bort.
Folket reiser sig, og Mængden forøges efter-
haanden paa Theatret).

Femte Scene.

Ismail. Det forsamlede Folk.

Chor af Folket.

O Hamid! naar din Brede flaaer,
Hvo er den Bældige, som staaer?

Nogle Mænd.

J! som ei for Lasten grue!
Skjelver! gysrer! naar J skue
Dette rædselsfulde Sted!

Nogle Fruentimmer.

Kommer! deeler andres Smerte!
Føler! om J har et Hierte;
Græder! J, som aldrig græd!

Alle.

Alle.

O Hamid! naar din Brede slaaer,
Hvo er den Vældige, som staaer?

Nogle Fruentimmer.

U! Er Elskov da en Brøde?
Skal man strax, som Offer, bløde,
Fordi Hjertet er for svagt?

Nogle Mænd.

Hævnens haarde Straffe = Domme
Tungt ned over dem skal komme,
Som tør trodse Vældens Magt.

Alle.

O Hamid! naar din Brede slaaer,
Hvo er den Vældige, som staaer?

Nogle Fruentimmer.

J som lyde Elskovs Lue!

Nogle Mænd.

J som ei for Lasten grue!

Alle.

Skjelver! gyser, naar J skue
Dette rædselsfulde Sted!

Siette Scene.

De Forrige, Selim og Mirza.

(De ledes ind paa Skuepladsen i Lænker. Folket stimler til neden under Klippen. Ismail holder sig bag ved Folkemængden, saa langt fra dem som han kan).

Selim.

Saa skal da denne Dag krone vores Kierlighed? — Ulykkelige Selim! Det er ikke nok at du selv skal døe, men din Ubefindighed skal ogsaa drage din Mirza med dig i Døden — i den skændigste, græffeligste Død!

Mirza.

Selim! hvorfor saa mismodig? denne Mismodighed anstaaer ikke en Mand — At døe for Dyden og Kierlighed, o! det er ingen Ting; men at ofres paa Belystens og Forsængeligheds Alter, o! det er langt værre end Døden. Tak min Selim! evig Tak! fordi du kom tids nok til at rædde mig fra den Afgrund, som jeg stod paa Pyndten af, og var nær ved at falde i. Vi døe, men vi skilles dog ikke ad.

Selim.

Trøstelige Tanke! nei Mirza! Mirza! er det en Trøst at døe, da, naar man tænker at man først
skulle

skulle begynde at leve? Nu da jeg aldrig mere
ville forlade dig?

Syvende Scene.

De Forrige, en ung Maroccaner
(styrter iilende ind).

Maroccaneren.

Hvor er han? hvor skal jeg finde ham?
Selim! Selim!

Selim.

Her er jeg, min Ven! du seer mig i Dødens
Favn; Farvel!

Maroccaneren.

Du dør? — nei aldrig. Du skal see om jeg
ikke formaaer at giengielde en Velgierning! Jeg
iiler til Keiseren; jeg flyver derhen, og snart....

Selim.

Spar din Gang! den nytter ikke.....

Maroccaneren.

Jo, Selim! troe mig, jeg veed Midler til at
bevæge Hamid saaledes, at han ikke skal kunde
nægte mig dit Liv, og.....

Mirza.

Umuligt! Ven! seer du det Flag, som hisset
vaier. Snart tages det ind, og saa er din Sea-
lim ikke mere til

Maroccaneren.

Gud! hvad hører jeg? (til Bagten) Bagt! det
vil koste Eders Liv, om I lyder en Befaling, som
Hamid snart skal angre. Væ et Dieblif, hvis
ikke, saa skielver! (han løber bort).

Ismail

(i det Maroccaneren løber).

Unge bydende Dreng! tillad dog, at Hamids
Befalinger lydes før dine!

Ottende Scene.

De Forrige, undtagen Maroccaneren.

Selim.

Din Nidkierhed er forgieves, ædelmodige unge
Mand! Mahomet selv kan ikke frelse min Mirza.
Hun maae døe!

Snart døer du, o Harmé!

Snart er du ei meer.

Mirza.

Mirza.

Men i dine Arme
Ad Døden jeg leer.

Selim.

Hvad var dog min Brøde?

Mirza.

Du elskede mig.

Selim.

Hvorfor skal min Elskte da hede?

Mirza.

Hun elskede dig.

Selim.

Skal da den Uskyldige lide
For det en Forvoxen forbød?

Mirza.

Jeg rives ei meer fra din Side,
Din er jeg i Liv og i Død.

Selim.

Mig Døden ei bittert kan smage,
Naar ene dens Offer jeg blev.

Mirza.

Men naar man dig bort fra mig rev,
Hvad har jeg for Glæde tilbage?
Mig Livet ei meer kan behage.

Begge.

Saa knus os da, dræbende Slag!
Os Elskov med Mod skal bevæbne.
Vi døe jo for Kierligheds Sag!

(Vagten giver dem et Tegn, og de gaae op
paa Klippen).

Chor.

Gruesomme Skiebne!
Sorteste Dag!

Tiende Scene.

(Skuepladsen forandres til en prægtig Sal paa
Keiser Hamids Slot, hvori Thronen
staaer).

Hamid

(til en af sine Slaver).

Bring hende ind (Slaven gaaer.) Jeg maae
dog høre, hvad dette Fruentimmer, der saa rasende
tør vove at trænge sig ind paa Slottet, kan have
at forebringe.

Tiende

Siende Scene.

Hamid, Fatme, Slaver.

Fatme

(Kaster sig paa Knæ).

Mægtige Keiser! Naade for Selim! Naade for Mirza! de ere uskyldige.

Hamid.

Hvad? Uskyldige! den kan være uskyldig, der tør vove at vanhellige mit Harem?

Fatme.

Hør mig Keiser! Ismail — den forræderste Ismail. . . .

Hamid.

Ismail, siger du? nei intet — jeg hører intet. Ingen Ting kan redde dem. (til Bagten) Man give Ordre til at tage Flaget ind, at min Dom kan fuldbyrdes! (Een af Bagten gaaer.)

Fatme.

Gud! — min stakkels Veninde! — Medlidende Keiser! — Oh! grummere end Tigren er du?

Ellevte Scene.

De Forrige, den unge Maroccaner
(styrter ind).

Maroccaneren.

Elsker du din Zeide, Keiser! saa Naade for
Forbryderne!

Hamid.

Hvad? min Zeide siger du?

Maroccaneren
(trækker en Dolk).

Ja — og Naade! siger jeg igien, eller din
Zeide skal ikke leve et Dieblig mere.

Hamid
(til Bagten).

Hurtig, løber! lad Flaget staae — Man
bringe Forbryderne og Ismail hid — Hurtig!
det gielder Ederø Liv. (Endeel af Slaverne løbe og
fatme efter dem.)

Tolvte Scene.

Hamid, Maroccaneren.

Hamid.

Min Zeide, siger du? tael videre.

Maroc

Maroccaneren.

Ja, her er hun. Kiend i mig igien din Zeide.
(hun tager Turbanen og Anebelsbarterne af, og Haaret
falder ned i Lokker over hendes Skuldre).

Hamid.

Er det mueligt? — Zeide! — Du min Zeide?
— hvorledes? og det i denne Dragt!

Zeide.

Kiender Hamid mig nu igien? — Jeg røvedes
fra dig af nogle Korsfarer, som gjorde Land-
gang ved mit Lyshuus. Vi havde ikke været læn-
ge i Søen, førend vi bleve angrebne af et fiendt-
ligt Skib. Man luffede mig ned i Kahyten.
Uvis om i hvis Hænder jeg maatte falde, og frygt-
som for min Skiebne, som et Fruentimmer, om-
byttede jeg min Dragt med denne Mandsdragt
som jeg foresandt, og kort derefter erfarede jeg, at
Seiervinderen just var den ædelmodige Selim, som
din Brede har fordømt til Døden. Er din Zeide
vel værd at du for hendes Skyld skienker hendes
Besfrielse Livet?

Hamid.

Gud! hvilken uventet Lykke! Han leve! i hvor
grov endog hans Forbrydelse er.

Zeide.

Zeide.

Mig bragte Almagts Finger

Til Hamid igien;

Paa Elskovs lætte Binger

Jeg fløi til min Ven.

Da Stormen sig reiste

Og trued mig med Død;

Da modig Røver kneiste

Og spotted med min Nød,

Etrar hørtes Elskov tale,

Og Himlen at befale,

Og Røveren bukked' og Stormen
adled.

Mit Liv paa nye begynder,

Da jeg min Elsker skue kan.

Propheten Elskov ynder,

Og Hamid elsker han.

Han saae du længtes efter

Zeides Varm!

Og lagde Livets Kræfter

I min Befriers Arm.

Mig bragte Almagts Finger

Til Hamid igien;

Paa Elskovs lætte Binger

Jeg fløi til min Ven.

Hamid.

Hamid.

Fortryllende Zeide! denne lyffelige Dag havde jeg ikke ventet mig at opleve.

Trettende Scene.

De Forrige, Selim, Mirza, Fatme.
Bagten og Ismail
(imellem Mængden i Baggrunden).

Zeide.

Selim! min Befrier! kom og modtag den Belønning, som den erkjendtlige Hamid har tiltænkt dig, fordi du reddede mig, hans Zeide.

Selim.

Hans Zeide? — jeg reddet hans Zeide? —
hvorledes? du Zeide?

Hamid.

Ja, hun er min Zeide, som er skjult i denne Dragt, mit halve Keiserdømme kan ikke betale denne Skat; du har reddet hende, og dig kunde jeg tiltænke en saa skjændig Død?

Selim.

Mægtige Keiser! jeg har forgrebet mig paa
din Hellighed, trængt mig ind med Vold i dit
Harem,

Harem, en Helligdom, hvorhen ingen vanhellig Mandsfod tør vove sig, uden at fortiene Døden. Jeg veed det. Din Majestet er fornærmet. Forbrydelsen fordrer Hevn, og jeg undslaaer mig ikke for Døden; kun lad ikke den uskyldige Mirza lide for en andens Forbrydelse.

Mirza.

Selim! — Keiser! jeg er Forbryderen. — Viid, jeg elsker ham til Trods for din Døds-Dom.

Hamid.

Nei Selim! nei Mirza! J skal ikke dø. J har forseet Eder; men er det ikke mig, der er fornærmet? — Har jeg ikke Rettighed til at tilgive? — Og har du ikke skienket mig mere, end jeg havde tabt, om du end havde røvet mit hele foragtelige og unyttige Harem fra mig. Lev, og tag Mirza af min Zeides Haand! hun var bestemt til en Belønning for Zeides Befriere, og Rigdom skal flyde til dit Huus fra mig, som Floderne fra Bjerget.

Zeide

(tager Mirza ved Haanden).

See her, min Befrier! tag imod denne Gave, som er en Keiser værdig.

(hun fører Mirza hen til ham, de omfavne hverandre.)

Selim

Selim og Mirza.

Himlen røstes ved min Smerte;
 Elskov tørred Graaden af.
 Saaret lægtes i mit Hierte;
 Man mig Liv for Døden gav,
 Da jeg saae den visse Grav.

Mirza.

Glædens Soel forsvandt i Skyer;

Selim.

Livets gyldne Glands blev fort;

Mirza.

Men uventet Taagen flyer;

Selim.

Nat og Mulm blev jaget fort.

Mirza.

Himmel! du som saae mig græde
 See min Fryd!

Selim.

O see min Glæde!
 Himmel! du som saae mig græde.

Begge.

Begge.

Elſkte { Mirza } kun for dig,
 { Selim } Allahs Mildhed ſkaante mig!

Hamid, Zeide, Selim, Mirza.

Himlen røstes ved vor Smerte;
 Elſkov tørred Graaden af.
 Saaret lægtes i vort Hierte;
 Man os Liv for Døden gav,
 Da vi ſaae den viſſe Grav.
 Dig, o Allah! ſtor og viis,
 Evig Tak og evig Priis!

Selim.

Mægtige Keiſer! du har givet mig den ſørſte
 Gave, ſom Jorden eier; men viid: hun var min,
 førend hun blev din. Hun tilhørte mig, førend
 du gav mig hende.

Hamid.

Hvad? Mirza tilhørte dig?

Fatme.

Tillad din Glavinde at tale. Kiender du
 denne Pung og dette Guld?

Hamid.

Ja viſt. Det er det Guld, hvormed jeg end,
 nu i Dag betalte Mirza.

Fatme.

Fatme.

Saa vilde da, at den der folgte dig denne Skat, var en Forræder, den nedrigste Forræder — at han folgte dig en anden Mands Eiendom; Selims Eiendom. Og denne Forræder er den rige Ismail.

Selim.

Ismail! Gud! er det mueligt?

Hamid.

Hvad hører jeg, hvor er han? bringer mig ham hid, det Uhyre!

Mirza.

Jeg torde neppe mistænke ham, i hvor stor Aarsag jeg end havde dertil.

(Bagten aabner sig i Baggrunden, og Ismail kommer frem.)

Fatme.

De forsvare den nok.

Ismail

(studser og seer paa hende).

Jeg kender denne Stemme, men jeg foragter den.

E

Hamid.

Hamid.

Torræder! hvor har du vovet at sælge en andens Eiendom?

Ismail.

Ikke solgt den. Du seer at dit Guld er ikke i mine Hænder. Jeg foragter dit Guld, og behøver det ligesaa lidt som din Naade. Men jeg ville hævne mig. Jeg elskede Mirza, hun foragtede min Kierlighed, og jeg ville glad udstaae de største Pinser, naar jeg kunde see Jer alle ulykkelige.

Zeide.

Afskyelige Uhyre!

Hamid.

Nederdrægtige! din Tid er kommen. Længe nok har du været en Skiendsel for Jorden. Bagt! styrter denne Satan ned af Klippen, som var bestemt for Selim og Mirza! Strax!

Ismail.

Spar dine Befalinger, mægtige Keiser! Ismail tager ingen flere af dig. Jeg styrter mig selv.
(han vil gaae.)

Selim,

Selim, Mirza, Zeide og Fatme
(alle paa engang).

Naade! Naade! Lad ham leve til Straf for
sig selv.

Hamid!

Vel! Lad ham leve!

Ismail
(vender sig om).

Naade! ha, ha, ha. Jeg foragter Naade,
Hevn eller Død! intet andet. Jeg gaaer, og i
det jeg styrter mig ned, skal jeg forbande Jer alle
sammen,

(han gaaer rasende ud.)

Størtende Scene.

De Forrige, undtagen Ismail.

Hamid.

Hans Huus og hans Rigdomme tilhøre dig,
Selim! og nu celebrere man min Zeides Hiems-
Komst med alle muelige Høitideligheder! man op-
sukke Indgangen til Slottet for alle mine Under-

saatter! og for evig være mit Harems Dørre
aabne. (Dørrene aabnes og Folket samler sig;
der høres en Harpe bag ved.) Hvad er denne for
en Lyd? Er det en Glædes Lyd, saa vær vel-
kommen!

(Hamid og Zeide sætte sig paa Thronen.
Mængden af Hoffets Dandsete og
Dandserinder, som imidlertid er stimlet
til, deler sig i to Rader, og man seer
bagest Osmin med Harpen og Ali.)

Mirza.

Kom hid, Ali! kom Osmin! glæder Eder
med Eders lykkelige Beninde! den mægtige Ha-
mid tillader det:

Ali

(Synger og Osmin spiller).

En Ridder drog engang i Krig,
Hans stolte Fod saa seierrig
Gik frem paa Trens Bane;
Og hvor man saae hans Fane,
De Fiender skjulte sig.

Nu Krigen var til Ende snart,
 Og meget fiendtlig Blod blev spart;
 Den Ridder drog tilbage,
 Og til sin elskte Mage
 Han flyer med Bindens Fart.

Han drog, og med en hastig Fod
 Snart inden Slottets Porte stod;
 Men fandt sit Huus saa øde,
 Og Gulv og Mure røde
 Af slagne Benners Blod.

Af Harm han sig i Læben beed,
 Han vandrer om fra Sted til Sted,
 Men da han ei kan finde
 Sin kære Elskerinde,
 Han blev forlagt og græd.

Hvo giver nu vor Ridder Trøst?
 Thi borte er hans Fryd og Lust;
 Han søger øde Steder;
 Og best han gaaer og græder,
 Han hører hendes Røst.

"O du! hvis Navn jeg præget har

"I Hjertet, som din Rigdom var!

"O kom og frels din Mage

"Fra meer end Helveds Plage! „

"Jeg kommer „ var hans Svar.

Af Taarnet ud en Kiempe brød

Med Sværd i Haand, og brølte Død.

Den Ridder Bærgen trækker,

Til Marken Kiempen strækker;

I Blod Uhyret flød.

Snart Fængslets Dør vidaaben staaer,

Dg Elskov vinker inden for;

Den Skionne Helten falder,

Hun i hans Arme falder,

Dg Sorgen reent forgaaer.

(almindelig Hvitids Dands.)

Sang

(og Dands af Maroccanſk Ungdom).

Blid, o Hamid! fra din Throne,

Hør vor svage Jubel-Tone:

Himlens Gaver strømme ned

Over trofast Kierlighed!

Han,

Han, som hører Spædes Bønner,
 Allah, han, som Dyden lønner,
 Gode sine Gaver ned
 Over trofast Kierlighed!

Muntert nu vor Stemme lyder;
 Os din Smil til Festen byder.
 Himlens Gaver strømme ned
 Over trofast Kierlighed!

(Dands)

Mirza.

Reiser! Mit Hjerte flyder over af Glæde
 over den Lykke, som jeg i Dag har imodtaget af
 din Haand.

Hamid.

Vær min Zeides Veninde, som Selim skal
 være min Ven! og ansee fra denne Dag mit Slot,
 som dit eget Huus! Lad Sang, Munterhed, og
 uskylbig Fornøielse være Vidne om din Lykke; og
 lad Glæden kun have sit frie Løb!

Mirza.

O Fryd! saa kom du dog tilbage
 Livsaligste blandt alle Dage!
 Farvel, o dunkle Nat! du svandt,
 Da jeg min elskte Selim fandt.

Fra

Fra denne Dag vil Solen smile,
 Saa blid, som naar den før frembrød;
 Og mindre hastigt vil den ile
 Hift ned i Havets vaade Skød.
 Dens Ild skal rundt omkring mig dansse,
 Og Maanens blege Straaler standse
 I stille Nat sin tause Gang,
 Og høre paa min glade Sang.

Slutnings = Chor.

Rundt omkring Africas sandige Zoner
 Svingre vor festlige, jublende Lyd!
 Danner, I Løver! de rædsomme Toner,
 Danner dem til Melodier af Fryd!
 Seer den Belønning, som Trofasthed
 fandt:
 Elskov blev kronet, og Kierlighed
 vandt.

